

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Systemy polityczne krajów Europy Wschodniej i Azji
2. Kod zajęć/przedmiotu: **18-SPEWA-24Wsch2**
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **obowiązkowy**
4. Kierunek studiów: **wschodoznawstwo**
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **I stopień**
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): **ogólnoakademicki**
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **II rok**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h ĆW**
9. Liczba punktów **ECTS: 2**
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
**Jan Krzysztof Witczak, witczak.jan@wp.pl,
Agnieszka Smólczyńska – Wiechetek, doktor, agnsmo4@amu.edu.pl
Krzysztof Fedorowicz, prof. UAM dr hab., Fedorow@amu.edu.pl**
11. Język wykładowy: **polski**
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): **nie**

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - Student nabywa wiedzę z zakresu najważniejszych zagadnień dotyczących systemów ustrojowych panujących w krajach Europy Wschodniej i Azji Środkowej.
 - Student za pomocą metody związków przyczynowo-skutkowych zestawia i kojarzy relacje polityczne zachodzące w ramach omawianego przedmiotu.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):
 - Podstawowa znajomość historii regiony Europy Wschodniej j Azji
 - Podstawowa znajomość języka rosyjskiego
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
POP_01	absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną z zakresu nauk o polityce i systemach ustrojowych w Europie Wschodniej i Azji.	K_W02
POP_02	absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną z zakresu ekonomii i finansów oraz wybrane zagadnienia z zakresu ekonomii i finansów Europy Wschodniej i Azji	K_W03
POP_03	absolwent potrafi formułować i rozwiązywać złożone problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych, w tym dokonywać właściwego doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji przy zastosowaniu odpowiednich zaawansowanych metod, narzędzi i technik informacyjno-komunikacyjnych	K_U01
POP_04	absolwent potrafi samodzielnie planować i realizować pracę własną i innych podczas przygotowywania wypowiedzi pisemnych i ustnych	K_U08
POP_05	absolwent jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K_K03

POP_06	absolwent jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie stosunków Polski z państwami Europy Wschodniej i Azji	K_K04
--------	--	-------

. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotów

Treści programowe dla zajęć/przedmiotów:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
1. System polityczny jako kategoria analizy naukowej (politologicznej, historycznej). Systemowe ujęcie polityki. Współczesna analiza polityczna. Transformacja reżimów politycznych – w krajach Europy Wschodniej i Azji Środkowej	POP_02, POP_04, POP_05, POP_06,
2. Konsekwencje rozpadu ZSRR dla kształtowania się systemów politycznych w krajach Europy Wschodniej i Azji Środkowej – hybrydowość reżimów.	POP_01, POP_02 POP_04, POP_05 POP_06,
3. Repetycja przeobrażeń systemu politycznego RFSRR (w ramach ZSRR) oraz Rosji poradzieckiej w II połowie lat 80. – I połowie lat 90. XX w. Od zwrotu ku parlamentaryzmowi (dumie) do systemu prezydenckiego (1993 r.). Próba analizy rosyjskiej ustawy zasadniczej w optyce jej części składowych – przypomnienie konstytucyjnych tradycji rosyjskich do 1993 r.	POP_01, POP_04, POP_05, POP_06,
4. Konstytucje państw Azji Centralnej w kontekście tradycji i współczesności. Kazachskie tradycje kodyfikacji porządku ustrojowego – politycznego – społecznego.	POP_01, POP_04, POP_05, POP_06,
5. Proklamowanie niepodległości państwowej i pierwsza ustawa zasadnicza Kazachstanu. Ogłoszenie programu reform konstytucyjnych i dalsze etapy tworzenia kazachskiego systemu państwowego.	POP_01, POP_03 POP_04, POP_05, POP_06,
6. Kirgiskie zarysy porządku prawno-ustrojowego przed 1917 r. Proklamowanie państwowej niepodległości oraz pierwsza własna ustawa zasadnicza (1992 r.). Dalsze reformy konstytucyjne (1993-2008) i obecna pozycja Kirgizji w ramach ustalonego tam systemu władzy.	POP_01, POP_04, POP_05, POP_06,
7. Proklamacja Republiki Tadżyckiej w wyniku działań RFSRR (1924 r.). Tendencje kryzysowe (od roku 1976) i początek przemian w związku z proklamacją państwowej niepodległości.	POP_01, POP_04, POP_05
8. Pierwsza konstytucja suwerennego państwa oraz dalsze kroki Tadżykistanu w zakresie jego kształtu ustrojowego.	POP_01, POP_04, POP_05, POP_06,
9. Proklamacja Republiki Turkmeńskiej w wyniku działań RFSRR (1921 r.). Pierwsza konstytucja suwerennego państwa oraz dalsze kroki Turkmenistanu w kwestii jego kształtu ustrojowego: reformy konstytucyjne (1995-2006) i praktyczna droga ku autorytarnej strukturze władzy w Turkmenistanie (turkmeńska odmiana kultu jednostki).	POP_01, POP_03 POP_04, POP_05 POP_06,
10. Zarysowanie tradycji konstytucjonalizmu na terytorium obecnego Uzbekistanu: walki wewnętrzne i zwycięstwo bolszewizmu (1920 r.) w kontekście sprzeciwów ze strony Chiwy i Buchary.	POP_01 POP_04, POP_05, POP_06,
11. Proklamowanie niepodległości, pierwsza konstytucja suwerennego państwa i kolejne kroki Uzbekistanu w sprawie jego kształtu ustrojowego. Reformy konstytucyjne (po 1993 r.) i praktyczna droga ku autorytarnej strukturze władzy.	POP_01, POP_04, POP_05, POP_06,
12. Wyzwania socjalne i położenie gospodarcze państw poradzieckiej Azji Centralnej. Przeważająca determinacja utrzymania silnych więzów z Rosją w optyce zjawiska migracji zarobkowej i faktycznej bezalternatywności otwarcia na innych graczy stosunków międzynarodowych. Próba podsumowania refleksji formułujących się w toku zajęć.	POP_01 POP_03 POP_04, POP_05, POP_06,

5. Zalecana literatura:

• Literatura podstawowa:

- T. Bodio, T. Moldawa – *konstytucje Państw Azji Centralnej. Tradycje i Współczesność*, Warszawa 2007
- Bodio T., Załęski P., *Elity władzy w Azji Centralnej. Tradycja. Modernizacja. Etnopolityka*, Warszawa 2008.
- *Konstytucja Rosji (wstęp A. Bosiacki)*, Warszawa 2000
- T. Коронов, Б. Степанов, *Правовое положение и строй государств Средней Азии после распада СССР: прошлое и настоящее*, Москва\СПб 2013
- Załęski P., *Kultura polityczna więzi w Azji Centralnej*, Warszawa 2011.
- Bodio T., Moldawa T., *Konstytucje państw Azji Centralnej. Tradycje i współczesność*, Warszawa 2007.
- Herbut R., Baluk W., *Transformacja systemów politycznych państw obszaru byłego Związku Radzieckiego*, Wrocław 2010.

• Literatura uzupełniająca:

- A. K. Котов, *Конституционализи в Казахстане: опыт становления и эффективность механизма власти*, Алматы 2000
- A.A. Асанканов, О. Д. Осмонов, *История Киргизстана с древнейших времен до наших дней*, Бишкек 2000
- P.T. Тарихов, *История государства и права Таджикистана*, Душанбе 2001
- A.И. Пылев, *Политическое положение Бухарского Эмирата и Хиванского Ханства. Выбор путей развития*, СПб 2005

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	X
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	POP_01	P O P_ 02	POP_03	POP_04	POP_05	POP_06
Zaliczenie pisemne	X	X	X	X		
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna					x	x
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30 h
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10 h
	Czytanie wskazanej literatury	10 h
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10 h
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60 h
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):

student doskonale orientuje się w problematyce

dobry (db; 4,0):

student dobrze orientuje się w problematyce, właściwie używa terminów i pojęć

dostateczny (dst; 3,0):

student dostatecznie orientuje się w problematyce, zna podstawowe pojęcia

niedostateczny (ndst; 2,0):

student nie orientuje się w problematyce, niewłaściwie używa terminów i pojęć

Zestaw pytań obowiązujących podczas zaliczenia pisemnego, odnoszących się do treści zajęć:

- I. Przedstaw najważniejsze zagadnienia z zakresu ewoluowania systemu prezydenckiego w Rosji w latach 90. XX w.
- II. Zarysuj najważniejsze tradycje kazachskich kodyfikacji porządku ustrojowego i społeczno-politycznego.
- III. Zarysuj najważniejsze tradycje konstytucjonalizmu na terytorium obecnego Uzbekistanu